

Dosarul nr. 1ra-1345/22
1-16219991-01-1ra-30082022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către inculpatul Bînzaru Valerian împreună cu avocații Avornic Gheorghe și Domente Marin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2022 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Bînzaru Valerian xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 20.12.2016 – 04.12.2020;

Instanța de apel: 29.12.2020 – 01.07.2022;

Instanța de recurs: 30.08.2022 – 12.12.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 decembrie 2020, Bînzaru Valerian a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, echivalentul a 16 000 (șaisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

A fost încetat procesul contravențional în privința lui Bînzaru Valerian, intentat în baza art. 312 Cod contravențional, din motivul lipsei faptei.

A fost dispusă încasarea din contul lui Bînzaru Valerian în beneficiul Agenției Dezvoltare Regională Nord, suma de 5 677,70 (cinci mii șase sute șaptezeci și șapte,70) lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Bînzaru Valerian activând în calitate de director al Direcției Generale Dezvoltare Regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, fiind numit în această funcție prin ordinul nr. 122p din 04 mai 2012, în conformitate cu prevederile art.45 alin. (4) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 și art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, contrar prevederilor art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04 iulie 2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția RM, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege, să respecte regulamentul intern și art. 7 alin. (2) din Legea privind codul de conduită a funcționarului public nr. 25 din 22 februarie 2008 care stabilește că „Funcționarul public are obligația să se abțină de la orice act sau faptă care poate prejudicia imaginea, prestigiul sau interesele legale ale autorității publice”, urmărind un interes personal și material, folosindu-se de situația de serviciu, a comis infracțiunile de abuz de serviciu, în următoarele circumstanțe:

Prin Ordinul Ministrului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor cu nr. 78 din 31 mai 2013, Agenției de Dezvoltare Regională Nord i-a fost transmis în folosință temporară autoturismul marca „Volkswagen Tiguan”, anul fabricării 2012, cu n/î xxxxx.

Tot la 31 mai 2013, prin actul de primire-predare, automobilul menționat a fost transmis în gestiune cu titlu de autoturism de serviciu lui Bînzaru Valerian (director al Direcției Generale Dezvoltare Regională) cu asigurarea deservirii tehnice și alimentării pe parcursul exploatării de către A.D.R. Nord, în baza cardului de alimentare cu combustibil, eliberat de Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A., cu nr. xxxxx.

Astfel, începând cu luna octombrie 2015, Bînzaru Valerian, deținând funcția de director al Direcției Generale Dezvoltare Regională, abuzând de situația de serviciu, în scopul realizării intereselor materiale și personale, deținând cardul nr. xxxxx, eliberat de Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A., destinat pentru alimentarea autoturismului de serviciu de model „Volkswagen Tiguan”, cu n/î xxxxx, contrar scopului destinat, i-a transmis lui Guțu Petru, angajat în cadrul S.C. „Vigi” S.R.L., cu sediul în or. Călărași, ai cărei fondator și administrator este Stratan Gheorghe, cu care Bînzaru Valerian se află în relații religioase (cumetri) de rudenie. Totodată ultimul fiind împuternicit de Bînzaru Valerian în organizarea prelucrării terenurilor ce se află în proprietatea și folosința sa, amplasate în raza r-lui Călărași.

În continuare, la 19 octombrie 2015, 30 octombrie 2015, 10 decembrie 2015, 21 decembrie 2015 și 27 ianuarie 2016, Bînzaru Valerian, care deținea funcția de

director al Direcției Generale Dezvoltare Regională, folosind situația de serviciu, în scopul realizării intereselor materiale și personale, i-a dat indicații lui Guțu Petru, de a extrage prin intermediul cardului nr. xxxxx pe care l-a transmis anterior, de la stația de alimentare Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A. cu nr. 00049, situată în or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, 248, motorină în cantitate totală de 436 litri, cu valoarea totală de 5 677,70 lei. Fiind utilizată contrar destinației și anume la efectuarea lucrărilor agricole pe terenurile aflate în proprietatea și folosința lui Bînzaru Valerian, menționate supra, prin ce a cauzat un prejudiciu material considerabil Agenției de Dezvoltare Regională Nord.

De asemenea, Bînzaru Valerian, care deținea funcția de director al Direcției Generale Dezvoltare Regională, folosind în continuare situația de serviciu, în scopul deghizării acțiunilor de extragere a combustibilului contrar destinației și pentru a justifica consumul combustibilului extras, a introdus date eronate în foile de parcurs privind utilizarea carburanților în interes de serviciu în volumul extragerilor efectuate de la stația de alimentare nr. 00049, indicând itinerare de deplasare incorecte.

Astfel, suma totală a prejudiciului cauzat drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice și anume Agenției de Dezvoltare Regională Nord prin acțiunile lui Bînzaru Valerian, este de 5 677,70 lei, ceea ce constituie proporții considerabile.

Astfel, acțiunile inculpatului Bînzaru Valerian au fost încadrate în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, *abuz de serviciu, adică, folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, cauzând daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor judicire.*

Tot el, Bînzaru Valerian, activând în calitate de conducător ierarhic superior și membru al grupului de lucru al Agenției de Dezvoltare Regională Centru, instituit prin decizia nr. 05 din 05 ianuarie 2015 a autorității vizate, a folosit intenționat situația de serviciu, manifestată prin promovarea la licitațiile publice organizate de A.D.R. Centru a operatorului economic S.C. „Vigi” S.R.L., cât și favorizarea companiilor S.C. „Vigi” S.R.L. și S.C. „Strapit” S.R.L., în relațiile cu autoritățile publice.

La 25 mai 2015, de către A.D.R. Centru al cărui membru de lucru este și Bînzaru Valerian, a fost petrecută licitația publică nr. 15/00862, privind executarea lucrărilor de izolare termică (etaj tehnic, subsol) a blocului Centrului Perinatal al IMSP Spitalul Raional Orhei, din str. Vasile Lupu, 127, or. Orhei, proiectul de execuție având o valoare estimativă total cu TVA 20%, potrivit Raportului de verificare nr. 0669-04-14(11) din 05 martie 2014, de 2 593,05 lei, sursa de finanțare fiind Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei, la licitația în cauză fiind depusă oferta și de S.C. „Vigi” S.R.L., cu valoarea de 2 299 888 lei.

Potrivit procesului-verbal al grupului de lucru cu privire la evaluarea ofertelor nr. 15/00862/001, aprobat la 01 iulie 2015, în calitate de câștigător a fost desemnată oferta S.C. „Magda” S.R.L., cu suma de 1 781 788,08 lei, ce a acumulat

punctajul maxim la 06 iulie 2015, cu operatorul economic fiind încheiat contractul de antrepriză nr. 05/6-05, contract ce prin acordul adițional nr. 5/09 din 18 septembrie 2015, a fost reziliat pe cale amiabilă, suma valorificată fiind „0” lei, în urma depistării unor abateri și neconcordanțe dintre caietul de sarcini și proiect, potrivit deciziei grupului de lucru din 15 septembrie 2015. Ca rezultat, au fost înlăturate neconcordanțele depistate în documentația tehnică, de către A.D.R. Centru fiind dispusă petrecerea unei licitații repetate cu același obiectiv pentru 10 decembrie 2015.

Așadar, Bînzaru Valerian în calitate de conducător ierarhic superior în raport cu membrii grupului de lucru al A.D.R. Centru, abuzând de situația de serviciu, a decis promovarea la licitație a operatorului economic loial lui, și anume a S.C. „Vigi” S.R.L., al cărei fondator și administrator este Stratan Gheorghe, cu care se află în relații apropiate, fiind în relații de rudenie religioase (cumetrie), totodată ultimul fiind persoana împuternicită de Bînzaru Valerian în organizarea prelucrării terenurilor ce se află în proprietatea și folosința sa, amplasate în raza r-ului Călărași.

În acest scop, Bînzaru Valerian, prin abuz de serviciu și derogare de la prevederile pct. 7 lit. b), c) ,d), e), f), g) și i) pct. 8) și pct. 15) al Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1380 din 10 decembrie 2007, a pus la dispoziție reprezentanților S.C. „Vigi” S.R.L., informații închise pentru restul agenților economici participanți aferent prețurilor estimative din devize, stabilite de experții GIZ, primite anterior la solicitare prin folosirea atribuțiilor funcționale de la directorul interimar al A.D.R. Centru, Ungureanu Eduard, ceea ce reprezintă o încălcare gravă la adresa imparțialității și echidistanței în raport cu evaluarea și desemnarea celei mai avantajoase oferte, pentru indicarea în listele cu cantitățile de lucrări unor prețuri mai joase față de alți ofertanți, în scopul prezentării unei oferte mai avantajoase după criteriul - cel mai mic preț, comparativ cu ceilalți participanți. Concomitent, în acest sens, Stratan Gheorghe a încredințat preventiv verificarea ofertei în cauză precum și executarea ajustărilor la caietul de sarcini și prețuri directorului tehnic al companiei, Olari Ion, urmând ca ultimul, după necesitate, la indicația lui Bînzaru Valerian să execute și alte acțiuni în vederea atingerii scopului infracțional.

La 10 decembrie 2015, a avut loc deschiderea licitației publice nr. 20 pentru executarea lucrărilor de izolare termică (etaj tehnic, subsol) a blocului Centrului Perinatal al IMSP Spitalul Raional Orhei, la care a depus oferta și S.C. „Vigi” S.R.L. cu valoarea de 1 995 975 lei, evident diminuată față de valoarea primei oferte, la lucrările de deschidere, în calitate de membru al grupului de lucru fiind prezent și Bînzaru Valerian, la aceeași dată, de către ultimul fiind depusă declarația de confidențialitate și imparțialitate, prin care s-a angajat să respecte legislația în domeniul achizițiilor, și a confirmat că nu a avut careva relații, inclusiv și de colaborare cu careva din ofertanți.

A doua zi după deschiderea licitației publice, Bînzaru Valerian, contrar prevederilor Legii nr. 96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice, și Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 834 din 13 septembrie 2010, valabile la situația din decembrie 2015, abuzând de calitatea sa de membru al grupului de lucru, fiind responsabil de examinare, evaluare și compararea ofertelor și nefiind în drept să divulge informații devenite cunoscute în procesul de lucru, cât și să întreprindă acțiuni ce ar favoriza anumiți ofertanți, a solicitat lui Olari Ion, reprezentantului ofertantului S.C. „Vigi” S.R.L., de a modifica în devizul-ofertă denumirea, și de a efectua modificări în colonițele 1 și 2 la pozițiile 7, 8, 12, 13, 16, 18, deoarece nu corespundeau cu caietul de sarcini, rămânând informații din oferta anterioară, indicându-i să îi prezinte de urgență devizul modificat.

Astfel, Olari Ion, în conformitate cu indicațiile primite anterior de la Stratan Gheorghe, i-a prezentat devizul-ofertă cu modificările solicitate, în continuare Bînzaru Valerian, abuzând de calitatea sa de conducător ierarhic superior în raport cu membrii grupului de lucru al A.D.R. Centru, a organizat substituirea documentelor menționate, în scopul evitării descalificării ofertei promovate, pe motivul comiterii erorilor tehnice. Potrivit raportului de evaluare a expertului tehnic al GIZ, doar S.C. „Vigi” S.R.L. a completat indicatorii de lucrări exact ca și în caietul de sarcini.

În continuare, cunoscând că ofertele depuse vor fi evaluate de către expertul tehnic angajat de GIZ, în scopul protejării și favorizării ofertantului S.C. „Vigi” S.R.L., Bînzaru Valerian, abuzând de funcția deținută, contrar prevederilor art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), i), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04 iulie 2008, a intervenit pe lângă Zapanovici Andrei, șef administrație proiect „Modernizarea serviciilor publice locale”, din cadrul GIZ, cu solicitarea de a fi urgentată perfectarea raportului de evaluare tehnică, totodată în procesul de examinare, evaluare și comparare a ofertelor prezentând persoana juridică în cauză membrilor grupului de lucru ca eligibilă de a fi desemnată drept câștigător, motivând că este responsabilă și ar oferi cel mai mic preț, fapt ce denotă o abordare subiectivă la evaluarea ofertelor, în raport cu restul operatorilor economici.

Cu toate că prin scrisoarea nr. 06-GIZ din 28 ianuarie 2016, de către Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei a fost recomandată atribuirea contractului de executare a lucrărilor nominalizate operatorului economic S.C. „Ozun-Cons” S.R.L., fiind invocată experiența mult mai relevantă a companiei nominalizate în raport cu alți ofertanți, în conformitate cu evaluarea efectuată de experții GIZ din cadrul Departamentului de Construcții din Eschborn, prin hotărârea nr. 20/4 din 29 ianuarie 2016, grupul de lucru al A.D.R. Centru a anulat licitația publică, în conformitate cu prevederile art. 59 al Legii nr. 96 din 13 aprilie 2007, privind achizițiile publice, motivând depistarea unor diminuări de prețuri la termoizolant la

pozițiile 7, 8, 16 și 18 din devizul proiectului, ce ar fi produse conștient de autorul de proiect, urmând ca licitația să fie inițiată repetat, circumstanțele anulării date fiind apreciate ca incerte, potrivit Raportului de audit din 19 februarie 2016, executat de compania de audit și consulting „Moldauditing” S.R.L..

În continuare, Bînzaru Valerian, neglijând poziția GIZ și autorului de proiect, a întreprins măsuri în scopul majorării prețurilor la termoizolant la pozițiile indicate din devizul proiectului, angajându-se să intervină pentru obținerea unei avizări pozitive la conducerea Î.S. „Serviciului de Stat pentru Verificare și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor”, întru majorarea valorii estimative a proiectului de execuție.

Totodată, în luna ianuarie 2016, Stratan Gheorghe, în virtutea relațiilor stabilite cu Bînzaru Valerian, i-a solicitat ultimului facilitarea companiilor administrate și anume a S.C. „Vigi” S.R.L. și S.C. „Strapit” S.R.L., în relațiile cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, pentru a se face achitări reciproce între datoriile ce le are către stat S.C. „Vigi” S.R.L. de 300 mii lei și S.C. „Strapit” S.R.L. de 121 mii lei, cu 740 mii lei ce reprezintă TVA, de la procurările de bunuri, materiale și servicii, pe S.C. „Strapit” S.R.L..

Prin urmare, Bînzaru Valerian, abuzând de calitatea sa de director de Direcție generală din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, contrar prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 25 din 22 februarie 2008 privind codul de conduită a funcționarului public, acționând în favoarea lui Stratan Gheorghe, s-a obligat să intervină față de factorii de decizie din cadrul IFPS, în scopul efectuării achitărilor reciproce menționate, cât și în scopul compensării la careva cheltuieli legate pentru animalele importate în ultimii 6 ani de companiile administrate de ultimul.

Tot el, Bînzaru Valerian, în calitatea sa de conducător ierarhic superior, și membru al grupului de lucru al Agenției de Dezvoltare Regională Centru, instituit prin decizia nr. 05 din 05 ianuarie 2015 a autorității vizate, a folosit intenționat situația de serviciu, manifestată prin promovarea la licitațiile publice organizate de A.D.R. Centru a Institutului Național de Cercetări și Proiectări „Urbanproiect” Î.S..

Prin urmare, fiind în relații de prietenie cu Povar Iurie, administratorul INCP „Urbanproiect”, instituție specializată în elaborarea documentelor în domeniul proiectării, și totodată activând în cadrul aceluiași Minister, cunoscând că de către A.D.R. Centru urmează a fi organizată o licitație privind achiziționarea serviciilor de proiectare a replanificării blocului chirurgical al Spitalului raional Nisporeni, Bînzaru Valerian a decis promovarea întreprinderii nominalizate, în scopul desemnării în calitate de câștigător al licitației publice.

Întru realizarea intențiilor sale, în noiembrie 2015 Bînzaru Valerian, folosind abuziv atribuțiile funcționale, a dat indicație lui Ungureanu Eduard, directorul interimar al Agenției de Dezvoltare Regională Centru, să organizeze executarea unui draft (proiect) al Caietului de sarcini pentru proiectarea obiectului licitației indicate,

după un model primit de la INCP „Urbanproiect”, după executare, draft-ul menționat fiind remis în adresa lui Bînzaru Valerian, pe care ultimul, prin derogare de la prevederile pct. 8) al Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1380 din 10 decembrie 2007, l-a pus la dispoziție lui Povar Iurie.

La aceeași etapă se stabilește că, Bînzaru Valerian a intervenit în adresa lui Zapanovici Andrei, șef administrație proiect „Modernizarea serviciilor publice locale” din cadrul GIZ, cu solicitarea de a urgenta efectuarea studiului de fezabilitate, în rezultatul căruia urma a fi aprobată de GIZ cererea de finanțare a proiectului în cauză, în continuare indicând lui Ungureanu Eduard de a urgenta numirea licitației publice menționate, în lipsa confirmării de finanțare din partea GIZ, fapt ce duce ulterior la riscul de căutare a unei surse suplimentare de finanțare din bani publici, și respectiv de neexecutare în termeni proximi a proiectului investițional, totodată obligându-se să promoveze INCP „Urbanproiect” în calitate de potențial executant a lucrărilor față de reprezentanții GIZ după acceptarea cererii de finanțare.

La 18 ianuarie 2016, de către A.D.R. Centru a fost petrecută licitația publică nr. 21, obiectul achiziției fiind „Servicii de proiectare a replanificării blocului chirurgical al Spitalului raional Nisporeni”, sursa de finanțare fiind Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei în proporție de 51%, și Consiliul Raional Nisporeni, în proporție de 49%, potrivit procesului-verbal nr. 21/3 din 18 ianuarie 2016, cu privire la deschiderea licitației publice, fiind depusă o singură ofertă de către INCP „Urbanproiect”, cu prețul de 1 416 455,83 lei, net superior prețului mediu de piață, licitația fiind anulată în conformitate cu prevederile art. 59 din Legea nr. 96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice – numărul de ofertanți este mai mic decât cel minim, urmând ca procedura să fie inițiată repetat.

Peste trei zile după depunerea ofertelor de către participanți și desfășurarea licitației menționate, la 21 ianuarie 2016, Bînzaru Valerian, ca membru al grupului de lucru al A.D.R. Centru, fiind responsabil pentru deschiderea ofertelor, examinarea, evaluarea și compararea lor, contrar prevederilor pct. 7 lit. b) al Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 834 din 13 septembrie 2010, în cadrul unei convorbiri cu Povar Iurie l-a informat că urmează să discute despre oferta depusă, deoarece ar fi indicat prețuri prea mari, la ce ultimul i-a declarat că v-a delega în acest sens un angajat al INCP „Urbanproiect”, pentru a clarifica întrebările apărute.

Ca rezultat, licitația în cauză a fost anulată, fiind numită una repetată, cu nr. 1, pentru data de 15 februarie 2016, a doua zi după desfășurarea acesteia, Povar Iurie telefonându-l pe Bînzaru Valerian referitor la rezultatele procedurii de achiziție, la ce ultimul i-a răspuns că a fost informat de directorul interimar al A.D.R. Centru, Ungureanu Eduard că au participat 2 concurenți, din care unul este nou, astfel urmează să facă evaluarea ofertelor, și va aranja în așa fel ca oferta INCP „Urbanproiect” să fie desemnată câștigătoare.

La 19 februarie 2016, a fost fixată o nouă discuție între Bînzaru Valerian cu Povar Iurie, în cadrul căreia Bînzaru Valerian l-a informat pe Povar Iurie că se află împreună cu Ungureanu Eduard, directorul interimar al A.D.R. Centru, și doresc să găsească o soluție pentru a da câștig ofertantului gestionat de Povar Iurie la licitația în cauză, dar documentele prezentate în ofertă nu corespund cerințelor, și anume certificatul de la IFS este cu datorii, bilanțul este negativ, astfel compania nefiind eligibilă financiar, și deoarece experții GIZ și-au fixat datele, vor anula iarăși licitația.

Ulterior, la 22 februarie 2016 a avut loc evaluarea ofertelor de prețuri depuse în cadrul licitației nr. 1 din 15 februarie 2016, la evaluare, în calitate de membru al grupului de lucru fiind prezent și Bînzaru Valerian, la aceeași dată, de către ultimul fiind depusă declarația de confidențialitate și imparțialitate prin care s-a angajat să respecte legislația în domeniul achizițiilor, și a confirmat că nu a avut careva relații cu careva din ofertanți, în consecință licitația dată fiind anulată repetat, în conformitate cu prevederile art. 59 din Legea nr. 96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice, și fiind fixată desfășurarea unei noi licitații cu nr. 2 pentru același obiect, pentru 21 martie 2016.

În cadrul petrecerii licitațiilor publice cu obiectivul „Servicii de proiectare a replanificării blocului chirurgical al Spitalului raional Nisporeni”, oferta INCP „Urbanproiect”, cu toate că avea devieri de la caietul de sarcini și prețul ei era net superior celui de piață, înaintând și ca cerință suplimentară achitarea plății în avans de 30% din suma contractului, era abuziv promovată de Bînzaru Valerian față de membrii grupului de lucru, cu motivația că ofertantul reprezintă o întreprindere de stat, fapt ce denotă o abordare subiectivă la evaluarea ofertelor, în raport cu restul operatorilor economici, tăinuind motivele reale ale promovării, și anume că se află în relații de prietenie cu administratorul instituției menționate.

Tot el, Bînzaru Valerian, în calitate sa de conducător ierarhic superior, și membru al grupului de lucru al Agenției de Dezvoltare Regională Nord, instituit prin deciziile nr. 07/b din 17 martie 2014 a autorității vizate, a folosit intenționat situația de serviciu, manifestată prin promovarea SC. „Tvarita- Transgaz” S.R.L. în raport cu A.D.R. Nord.

La 19 mai 2015, de către A.D.R. Nord, a fost petrecută licitația publică nr. 14/00898, privind executarea lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare din com. Risipeni, r-nul Fălești – repetat, proiectul de execuție având o valoare estimativă total cu TVA 20%, potrivit Raportului de verificare nr. 0380-01-14 (12)/1 din 29 ianuarie 2014, de 10 418,23 mii lei.

Potrivit procesului-verbal al grupului de lucru nr. 14/00898/001, aprobat la 26 mai 2014, în rezultatul evaluării, ca câștigătoare a fost desemnată oferta SC. „Tvarita-Transgaz” S.R.L. cu suma valorică de 11 690 113,58 lei cu TVA, ce a acumulat punctajul maxim, cu toate că operatorul economic avea restanțe la experiența similară, la 26 mai 2014 fiind încheiat contractul de antrepriză nr. 6 între Primăria s. Risipeni în calitate de beneficiar, SRL „Tvarita-Transgaz” în calitate de

antreprenor și A.D.R. Nord în calitate de co-investor, finanțarea urmând a fi efectuată fiind în totalitate din sursele FNDR.

În perioada iulie 2014 – iunie 2015, de către SC. „Tvarita-Transgaz” S.R.L., au fost executate lucrările de construcție și montaj la obiectivul „Alimentarea cu apă potabilă și canalizare din com. Risipeni, r-nul Fălești”, în valoare de 7 307 126,99 lei, fără a instala stația de tratare, ce reprezintă 75% din volumul total de lucrări, prin scrisoarea nr. 12 din 15 iunie 2015, informând A.D.R. Nord că sistează lucrările la obiectivul dat, din lipsă de finanțare.

La 09 iunie 2015, în scopul majorării valorii lucrărilor și promovării produselor companiei SC „Aqua System Plus” SA România, sub pretextul unor recomandări primite de la expertul Calos Sergiu, angajat al societății „Protelco Geocad” S.R.L., de către Primăria com. Risipeni, a fost înaintată scrisoarea nr. 65 din 08 iunie 2015, cu solicitarea modernizării stației de tratare a apei, ce urmează a fi construită în cadrul proiectului, propunerea în cauză a fost susținută de SC. „TvaritaTransgaz” S.R.L..

Reieșind din faptul că proiectantul „Sorom Proiect” S.R.L. a refuzat elaborarea modificărilor în documentația tehnică, retrăgându-și dreptul de autor al proiectului la compartimentul „Stația de tratare”, Primăria com. Risipeni a apelat la un alt proiectant cu solicitarea elaborării documentație tehnice cu stația modernizată, și anume la „Protelco Geocad” S.R.L., ce este dealer oficial în Republica Moldova, iar fondatorul S.C. „Tvarita-Transgaz” S.R.L., Luca Petru, are reduceri esențiale la procurarea utilajului companiei indicate.

În scopul modificării proiectului de execuție, și promovării intereselor SC. „TvaritaTransgaz” S.R.L., administrate de Luca Petru, cu care se află în relații apropiate, de către Bînzaru Valerian au fost întreprinse măsuri întru determinarea membrilor grupului de lucru a A.D.R. Nord, de a modifica contractul de achiziție, în scopul modificării proiectului tehnic, a lucrărilor în valoare de 459 645,44 lei cu TVA, și includerea lucrărilor în valoare de 459 637,85 lei, în conformitate cu demersul Primăriei com. Risipeni, nr. 61 din 26 mai 2014, și anume de efectuat lucrări ce nu erau prevăzute de proiect la compartimentul „Stația de tratare”, prin ce să fie exclusă posibilitatea instalării stației cu caracteristicile tehnice propuse de „Sorom Proiect” S.R.L, și oferirii posibilității beneficiarului, ca urmare a măsurilor întreprinse în modificarea proiectului inițial, de a selecta Stația de tratare optimală pentru realizarea proiectului promovat, cu inițierea unei noi licitații privind achiziția stației de tratare noi.

La 25 octombrie 2015 de către membrii grupului de lucru a A.D.R. Nord prin procesul-verbal nr. 14/00898/002 au fost aprobate modificările menționate, ca rezultat la 29 aprilie 2016, de către Primarul com. Risipeni Mosoreti Dumitru, în adresa A.D.R. Nord a fost remisă scrisoarea nr. 60, prin care solicită ADR Nord inițierea unei proceduri de achiziție publică nouă, pentru achiziționarea stației de tratare modernizate, alăturat anexând documentația tehnică a stației de tratare

modernizată (proiectul), raportul de verificare nr. 1841-03-16 (15) din 22 aprilie 2016, executat de către Î.S. „Serviciului de Stat pentru Verificare și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor”, devizul de cheltuieli, memorial explicativ, precum și avizele Centrului de sănătate publică și Inspectoratului Ecologic de Stat.

Potrivit Raportului de verificare nr. 1841-03-16 (15) din 22 aprilie 2016, se stabilește că, stația de tratare nou selectată este de tip modulară, SCT 50, produsă de compania SC „Aqua System Plus” SA România, totodată în urma corectării documentației de deviz, costul total de deviz s-a modificat cu 1 014 510 lei, inclusiv lucrări construcții montaj de 217 450 lei, utilaje de 782 040 lei, și alte cheltuieli de 15 040 lei. Din costul total, costul utilajului tehnologic nu a fost supus verificării, fiind stabilit că, modificările la proiectul de execuție se recomandă pentru aprobare cu costul orientativ de 340 430 lei, fără costul utilajului tehnologic.

Drept urmare, prin abuzul de serviciu săvârșit de către Bînzaru Valerian, au avut loc consecințe negative pentru întreaga sferă publică: fiind discreditată puterea de stat și diminuată încrederea populației în incoruptibilitatea persoanelor care dețin funcții publice sau funcții de demnitate publică, iar în acest caz cetățenii percep entitățile publice ca pe entități al căror scop este nu să servească societății, ci să folosească societatea în interesele sale, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice, prin defăimarea onoarei și demnității instituției din care făcea parte.

Acțiunile inculpatului Bînzaru Valerian au fost încadrate în baza art. 312 Cod contravențional, *adică, folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

2.1. Totodată, instanța de judecată a menționat că faptele nominalizate au fost încadrate juridic de către partea acuzării, în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, iar în ședința de judecată a modificat învinuirea în baza ordonanței de învinuire din 03 februarie 2020 pe episoadele abuzului de serviciu prin promovarea la licitații a S.C. „Vigi” SRL, INCP „Urbanproiect” Î.S., S.C. „Tvarita-Transcaz” SRL, cu cauzarea de daune „interselor publice” din motiv că în acțiunile acestuia, în circumstanțele stabilite pe parcursul cercetării judecătorești, nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, și renunțând parțial la învinuire, partea acuzării a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpatului Bînzaru Valerian în baza art. 312 Cod contravențional.

3. Avocatul Avornic Gheorghe în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea condamnării lui Bînzaru Valerian în baza art. 327 alin. (1) Cod penal și încasării prejudiciului material, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bînzaru Valerian, să fie achitat de învinuirea înaintată în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, și să fie respinsă acțiunea civilă.

În motivarea apelului partea apărării a invocat, că în cadrul examinării cauzei au fost administrate mai multe înscrisuri care demonstrează inexistența prejudiciului material cauzat, și anume, răspunsurile oficiale ale Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, eliberate la interpelările avocatului Domete Marin, privind lipsa prejudiciului, precum și răspunsurile Agenției de Dezvoltare Regională Nord. Mai mult, până în 2019 în cauză nu a existat victimă sau parte-vătămată sau parte civilă, însă după anexarea răspunsurilor privind lipsa prejudiciului, la insistența acuzatorului de stat, Agenția de Dezvoltare Regională Nord a depus cerere de recunoaștere în calitate de parte civilă, fără a putea însă oferi explicații privind existența sau inexistența și modalitatea de formare a prejudiciului privind utilizarea automobilul „Volkswasen Tiguan”, cu n/î xxxxx, și consumul de combustibil pentru anul de gestiune 2015, precum și fără a întruni elementele prevăzute de art. 126 alin. (2) Cod penal.

În acest sens, a precizat că modalitățile de stabilire a existenței sau inexistenței prejudiciului, sunt doar actele de evidență contabile privind utilizarea automobilului „Volkswagen Tiguan” cu n/î xxxxx și consumul de combustibil pentru anii de gestiune 2015 și 2016, și anume: fișa personală a persoanei gestionare Bînzaru Valerian privind utilizarea automobilul „Volkswagen Tiguan” cu n/î xxxxx și consumul de combustibil pentru anii de gestiune 2015 și 2016, proces-verbal al rezultatelor inventarierii anuale în privința lui Bînzaru Valerian pentru anii de gestiune 2015 și 2016, rapoarte financiare și contabile, acte care lipsesc la materialele cauzei și nu au fost prezentate de către Agenția de Dezvoltare Regională Nord.

Prin urmare, partea apărării a menționat că Bînzaru Valerian activând în funcție publică, nu a periclitat sub nici o formă buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care a îndeplinit obligațiunile de serviciu în mod corect fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și a celor juridice, a realizat integral planurile de deplasări, iar actele anexate la materialele cauzei, demonstrează faptul corespunderii îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, prin executarea deplasărilor în teritoriu, or, sunt anexate înscrisuri privind lipsa prejudiciului.

Mai mult, infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Astfel, partea apărării a evidențiat faptul că atât partea acuzării în actul de învinuire, precum și prima instanță, nu au indicat în ce constă prejudiciul considerabil cauzat intereselor statului prin fapta incriminată lui Bînzaru Valerian, or, în acțiunile incriminate inculpatului, lipsește semnul obligatoriu – cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Or, în speță nu au fost probate elementele calificative

ale infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, și anume prejudiciul cauzat în proporții considerabile, limitându-se doar la indicarea că prejudiciul se califică ca fiind considerabil, fără a fi încadrat conform căror criterii.

Sub acest aspect, partea apărării a reiterat faptul că acțiunile inculpatului Bînzaru Valerian nu întrunesc elementele calificative ale infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, iar prima instanță nu a reținut la baza sentinței probe pertinente și concludente, care apreciate conform prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, să demonstreze faptul că inculpatul intenționat, din interes material ori alte interese personale, a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, or, probele administrate de către partea acuzării, reprezintă doar presupuneri.

De asemenea, a mai susținut că deși prima instanță a concluzionat că „*nu în scopuri de serviciu, dar în lucrarea terenurilor deținute în folosință*”, de către inculpatul Bînzaru Valerian, totuși la materialele cauzei penale sunt anexate suficiente înscrisuri care atestă faptul că Bînzaru Valerian, în perioada incriminată, nu deținea sub nici un drept, un careva teren agricol în circumscripția r-nului Călărași.

4. Potrivit deciziei instanței de apel, rezultă că partea acuzării la fel a contestat cu apel sentința primei instanțe, însă la materialele cauzei penale, cererea de apel depusă de către acuzatorul de stat, nu a fost anexată.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2022, au fost admise apelul procurorului Cazacov Elena și apelul avocatului Avornic Gheorghe în numele inculpatului, inclusiv din oficiu, casată parțial sentința, în latura penală, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bînzaru Valerian, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, a fost liberat de pedeapsa aplicată, din motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în această parte.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

5.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just concluzionat că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea incriminată, circumstanțe constatate din totalitatea de probe administrate la cauza penală, care au fost corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a menționat că deși inculpatul nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, totuși vinovăția acestuia se demonstrează prin următoarele probe materiale și documente anexate la dosar, și anume:

declarațiile reprezentantului părții civile (reprezentantul ADR Nord), Iliev Ion; declarațiile martorului ocular Guțu Petru; declarațiile martorului ocular Stratan Gheorghe. Martorii audiați în privința episoadelor de promovare la licitații a S.C. „Vigi” S.R.L., INCP „Urbanproiect” Î.S., S.C. „Tvarita-Transcaz” S.R.L., și anume: declarațiile martorului Olari Ion; declarațiile martorului Zapanovici Andrei; declarațiile martorului Palanciuc Elena; declarațiile martorului Ungureanu Eduard; declarațiile martorului Povar Iurie; procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21 martie 2016, interceptarea și înregistrarea comunicărilor, și anume a convorbirilor telefonice purtate la postul de telefonie mobilă cu nr. xxxxx de către Bînzaru Valerian; procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21 martie 2016 cu anexe (f.d.114-187, vol.I); procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21 martie 2016, interceptarea și înregistrarea comunicărilor, și anume a convorbirilor telefonice purtate la postul de telefonie mobilă cu nr. 067661070 de către Bînzaru Valerian (f.d.6, 225-250, vol.II); procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21 martie 2016, interceptarea și înregistrarea comunicărilor, și anume a convorbirilor telefonice purtate la postul de telefonie mobilă cu nr. xxxxx de către Bînzaru Valerian (f.d.44-46; 52-53, vol.II); procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21 martie 2016, interceptarea și înregistrarea comunicărilor, și anume a convorbirilor telefonice purtate la postul de telefonie mobilă cu nr. xxxxx de către Ungureanu Eduard (f.d.82-91; f.d.96, vol.III); procesul-verbal de percheziție din 22 martie 2016, efectuată în biroul de serviciu nr. 706 a lui Bînzaru Valerian, directorul Direcției Generale Dezvoltare Regională, din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, amplasat în mun. Chișinău, str. Cosmonauților (Constatin Tănase) (f.d.101-102, vol.II); procesele-verbale de cercetare a documentelor din 28 aprilie 2016 și 01 decembrie 2016, în conformitate cu care au fost examinate dispozitivele de procesare și stocare a informației (f.d.107-124, vol.II); procesul-verbal de percheziție din 22 martie 2016, efectuată în biroul de serviciu a lui Ungureanu Eduard, amplasat în incinta Consiliului Raional Ialoveni, din or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun, 33 (f.d.130-131, vol.II); procesele-verbale de cercetare a documentelor din 28 aprilie 2016 și 07 iulie 2016 (f.d.135-158, vol.II); procesul-verbal de percheziție din 13 iunie 2016, efectuată în oficiul S.C. „Vigi” S.R.L., din or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, 2a (f.d.167-168, vol.II); procesele-verbale de cercetare a documentelor din 12 iulie 2016, 14 iulie 2016 și 26 august 2016, în conformitate cu care au fost examinate blocurile de sistem al calculatoarelor de serviciu al lui Olari Ion și Stratan Gheorghe (f.d.170-171, 173-208, 210-231, vol.II); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28 iulie 2016 a documentelor ce țin de organizarea și desfășurarea de către ADR Centru a licitației publice, privind achiziționarea lucrărilor de izolare termică (etaj tehnic, subsol) a blocului centrului perinatal al IMSP Spitalul raional Orhei); procesul-verbal nr. 5/3 din 25 mai 2015 cu privire la deschiderea licitației publice nr. 1402261 privind efectuarea lucrărilor de izolare termică (etaj

tehnic, subsol) a blocului centrului perinatal al IMSP Spitalul raional Orhei; model tip de contract de antrepriză (f.d.237-250, vol.II); caietul de sarcini privind efectuarea lucrărilor de izolare termică (etaj tehnic, subsol) a blocului centrului perinatal al IMSP Spitalul raional Orhei (f.d.1-76, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28 iulie 2016, a documentelor ce țin de organizarea și desfășurarea de către A.D.R. Centru a licitației publice, privind achiziționarea lucrărilor de izolare termică (etaj tehnic, subsol) a blocului Centrului Perinatal al IMSP Spitalul Raional Orhei; ofertele depuse de către INCP „Urbanproiect” și S.A. „Agroindproiect”, ce conține documentele standart, prevăzute de documentația de licitație; scrisorile din 11 aprilie 2016, de informare a ofertanților privind rezultatele licitației publice; contractul nr. 02/6 din 19 aprilie 2016, de achiziționare a serviciilor de proiectare pentru Blocul Chirurgical al IMSP Spitalul Raional Nisporeni; procesele-verbale de ridicare din 06 aprilie 2016 și 11 aprilie 2016 (f.d.108-109; 111, vol.III); procesele-verbale de cercetare a documentelor din 17 august 2016 și 18 octombrie 2016 (f.d.112-250; f.d.1-138; 140-180, vol.IV); procesul-verbal de cercetare a documentelor din 18 octombrie 2016 (f.d.181-204, vol.IV).

Așadar, instanța de apel a constatat că aceste probe, documente, coroborează cu probatoriul analizat mai sus și demonstrează cu certitudine că vinovăția lui Bînzaru Valerian, și-a găsit confirmare pe episodul – *cauzarea prejudiciului considerabil Agenției de Dezvoltare Regională Nord în sumă de 5 677,70 lei*, din care motiv acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate juridic în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, *abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, cauzând daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.*

În opinia instanței de apel, sunt neîntemeiate argumentele inculpatului Bînzaru Valerian, precum că nu-și recunoaște vinovăția, explicând că kilometrii pe care i-a parcurs cu automobilul de serviciu „VW Tiguan” cu n/î xxxxx, corespunde cu volumul de motorină achiziționat de la stațiile PECO „Rompetrol”, conform normelor stabilite de actele normative ale Guvernului și Ordinul MDRC pentru automobilele de serviciu a instituției și a agențiilor regionale, nefiind de acord cu prejudiciul cauzat în sumă de 5 677,70 lei, deoarece din această sumă, a aprovizionat automobilul de serviciu din banii proprii pe parcursul deplasărilor de serviciu 400-500 km pe zi, pe teritoriul țării în regiunile de dezvoltare în scopul de serviciu la stațiile peco „Petrom”, „Lukoil”, ș.a., din motivul rețelei reduse a stațiilor peco „Rompetrol”.

Astfel, instanța de apel a conchis că versiunea respectivă a inculpatului este declarativă, fiind o poziție de apărare a acestuia și nu poate fi acceptată ca veridică de către instanța de judecată, deoarece în susținerea versiunii menționate, inculpatul nu a prezentat careva acte confirmative, deși potrivit documentelor materialelor cauzei și anume foile de parcurs cu bonurile mai sus nominalizate, s-a stabilit contrariul versiunii înaintate.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că nu poate fi reținut nici argumentul inculpatului precum că alimentarea automobilului nu a avut loc din contul Agenției de dezvoltare, deoarece în condițiile date aceștia nu pot trece la pierderi cantitatea dată ținând cont de faptul că indicatoarele erau electronice, sigilate și monitorizate de jurnalul de bord verificat de Agenția Germană de Cooperare (GIZ), ceea ce au sponsorizat 4 mașini pentru MDRC și ADR. Documentele anexate la cauza penală și anume foile de parcurs și tichetele de aprovizionare, precum și informația din cadrul de aprovizionare confirmă cele declarate de inculpat, adică lipsa consecințelor nefaste, din motiv că în ședința de judecată s-a stabilit incontestabil faptul extragerii motorinei, care era utilizată nu în scopuri de serviciu, dar în prelucrarea terenurilor arabile avute în folosință și nu în proprietate, fapt confirmat prin informația Agenției Serviciu Publice, Serviciul cadastral teritorial Călărași nr. 2501/20/1494 din 05 februarie 2020.

Referitor la alegațiile inculpatului precum că *„a transmis cardul lui Guțu Petru cu scopul că cardul era valabil doar până la sfârșitul anului, din care motiv să fie depozitată motorina prin extragere, pentru ca în primele luni a anului să fie folosită. A fost depozitată la firma S.R.L. „Vigi”, de la unica stație de alimentare din Călărași și nu deținea terenuri arabile în Călărași. Nu-și amintește cât a extras pentru depozitare. Motorina doar a folosit-o în luna decembrie și nu permanent avea deplasări în Călărași când extrăgea motorina”*, instanța de apel a reținut că prin declarațiile martorilor audiați s-a stabilit contrariul și anume că motorina extrasă a fost folosită pentru prelucrarea terenurilor arabile, fiind indicate concret lucrările efectuate.

Mai mult, în opinia instanței de apel nu poate fi reținut nici argumentul inculpatului precum că extragerea combustibilului a avut loc la sfârșitul anului, or, în ședința de judecată s-a confirmat faptul că extragerile au avut loc în perioada lunilor octombrie-noiembrie 2015 și inclusiv în luna ianuarie 2016, fapt confirmat prin bonurile anexate la dosar.

În acest sens, instanța de apel a conchis că deși vinovăția inculpatului Bînzaru Valerian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal a fost demonstrată, aceasta a reiterat că potrivit art. 332 Cod de procedură penală, în cazul când pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Prin urmare, reținând prevederile art. 60 alin. (1), lit. b) Cod penal, instanța de apel a menționat că infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, este o infracțiune mai puțin gravă, care a fost săvârșită de către Bînzaru Valerian la 31 mai 2013, iar de la comiterea acțiunilor infracționale, termenul de 5 ani a expirat.

Cu referire la apelul declarat de partea acuzării, instanța de apel a precizat că acesta a contestat sentința primei instanțe doar în partea episoadelor privind

abuzul de serviciu prin favorizarea companiilor S.C. „Vigi” S.R.L., INCP „Urbanproiect” Î.S., S.C. „Tvarita-Transcaz” S.R.L., la licitații.

În acest sens, instanța de apel a indicat că acțiunile inculpatului pe episoadele nominalizate, au fost încadrate juridic de către partea acuzării în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, iar în ședința de judecată a modificat învinuirea în baza ordonanței de învinuire din 03 februarie 2020, solicitând reîncadrarea acțiunilor în baza art. 312 Cod contravențional, după semnele calificative – folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Astfel, reținând prevederile art. 7, 375 alin. (1)-(3), 381 alin. (4), 425 Cod contravențional, instanța de apel a menționat că prima instanță a constatat că nici unul din martorii părții acuzării, și anume: Olari Ion, Zapanovici Andrei, Ungureanu Eduard, Povar Iurie, Palanciuc Elena, audiați în ședința de judecată, nu au confirmat cu certitudine „*folosirea intenționată a situației de serviciu a lui Bînzaru Valerian*” într-un mod care să contravină intereselor publice sau drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice prin favorizarea la licitații companiilor S.C. „Vigi” S.R.L. și S.C. „Strapit” S.R.L., INCP „Urbanproiect” Î.S., S.C. „Tvarita-Transcaz” S.R.L..

Or, nici probele administrate în ședința de judecată și nici martorii acuzării audiați la urmărirea penală, precum și în cadrul ședinței de judecată, nu au confirmat cu certitudine, că inculpatul Bînzaru Valerian, care folosindu-se intenționat de situația de serviciu prin acțiunile sale sau inacțiuni, într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, a favorizat companiile S.C. „Vigi” S.R.L., INCP „Urbanproiect” Î.S., S.C. „Tvarita-Transcaz” SRL la licitații, și că a săvârșit fapta incriminată în baza art. 312 Cod contravențional – abuz de serviciu sau abuz de putere.

Așadar, instanța de apel a apreciat critic poziția părții acuzării și anume că lipsa prejudiciului material cauzat persoanelor fizice sau juridice, determină lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, însă nu și latura obiectivă a contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, iar în acest sens instanța de apel a conchis că nu poate fi reținut argumentul părții acuzării precum că în acțiunile lui Bînzaru Valerian este prezentă latura obiectivă a contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, deoarece nu a fost confirmată prin careva probe fapta contravențională.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a ajuns la concluzia că în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, procesul contravențional pe episoadele privind favorizarea lui Bînzaru Valerian la licitații a companiilor S.C. „Vigi” S.R.L., INCP „Urbanproiect” Î.S. și S.C. „Tvarita-Transcaz” SRL, urmează a fi încetat, acțiuni ale inculpatului care au fost încadrate conform ordonanței de învinuire din 03 februarie 2020, în baza art. 312 Cod contravențional, din motivul

lipsei faptei, deoarece partea acuzării nu a prezentat probe suficiente în confirmarea învinuirii înaintate.

Instanța de apel a conchis că apelurile declarate urmează a fi admise din alte motive, și de a înceta procesul penal intentat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, în privința inculpatului Bînzaru Valerian pe motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

6. Procurorul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea în care a fost menținută sentința primei instanțe cu privire la încetarea procesului contravențional în privința lui Bînzaru Valerian, în baza art. 312 Cod contravențional, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, acuzatorul de stat invocă că la aprecierea episoadele prevăzute de art. 312 Cod contravențional, incriminate inculpatului Bînzaru Valerian, instanțele de fond nu au ținut cont și nu au dat apreciere tuturor probelor și argumentelor acuzării în acest sens, reținând la baza sentinței doar probele cu martorii, astfel nefiind apreciate rezultatele măsurilor speciale de investigație, procesele-verbale de cercetare a documentelor și altele, care confirmă în totalitate faptele contravenționale a lui Bînzaru Valerian.

În acest sens, susține că analizând în coroborare toate probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate nemijlocit în cadrul instanței de judecată, se dovedesc acțiunile de abuz de serviciu ale inculpatului Bînzaru Valerian prin favorizarea la licitații a companiilor S.C. „Vigi” S.R.L., INCP „Urbanproiect” Î.S., S.C. „Tvarita-Transcaz” S.R.L., or, deși acestea nu au fost desemnate câștigătoare a licitațiilor, însă prin acțiunile lui Bînzaru Valerian, au fost privilegiate în raport cu alte companii participante la licitații.

Astfel, partea acuzării menționează că motivarea instanței de apel referitor la episoadele privind abuzul de serviciu prin favorizarea companiilor S.C. „Vigi” S.R.L., INCP „Urbanproiect” Î.S., S.C. „Tvarita-Transcaz” S.R.L., la licitații, nu reprezintă expunerea asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

De asemenea, susține că instanța de apel a expus și o motivare contradictorie, deoarece deși aceasta apreciază critic poziția părții acuzării cu privire la faptul că lipsa prejudiciului material cauzat persoanelor fizice sau juridice determină lipsa elementelor infracțiunii revăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, însă nu și latura obiectivă a contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, totuși instanța constată că la caz este prezentă latura obiectivă a contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, și în dispozitivul deciziei indică contrariul, și anume menținând sentința în partea încetării procesului contravențional, în baza art. 312 Cod contravențional, din motivul lipsei faptei.

7. Inculpatul Bînzaru Valerian împreună cu avocații Avornic Gheorghe și Domete Marina, declară recurs împotriva hotărârilor instanțelor de fond, în

temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a acestora, în partea condamnării lui Bînzaru Valerian, în baza art. 327 Cod penal și prejudiciului material, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bînzaru Valerian să fie achitat de învinuirea înaintată în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, și respingerea acțiunii înaintată de partea civilă.

În argumentarea recursului, partea apărării invocă că instanța de apel a încălcat dreptul garantat de art. 6 § 1 CEDO – dreptul la un proces echitabil, sub aspectul nemotivării suficiente a deciziei de condamnare.

Astfel, susține că instanța de apel a preluat argumentele expuse de către partea acuzării în actul de învinuire și a enumerat probele administrate la materialele cauzei penale, fără a le oferi o apreciere, limitându-se doar la expunerea critică asupra declarațiilor inculpatului, fără a motiva din care anume cauză le apreciază critic.

Mai mult, instanța de apel a ignorat probele care confirmă nevinovăția lui Bînzaru Valerian, iar presupusul prejudiciu material s-a invocat doar după ce a fost calculat de organul de urmărire penală, or, partea civilă Agenția de Dezvoltare Regională Nord și Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale (instituții publice), dețin personal ce activează în domeniul contabil și financiar, care consideră că nu a fost cauzat un careva prejudiciu, fapt confirmat prin materialele cauzei penale.

De asemenea, partea apărării menționează că în cadrul examinării cauzei au fost administrate mai multe înscrisuri care demonstrează lipsa prejudiciului material cauzat, și anume prin răspunsurile oficiale ale Ministerului Dezvoltării Regionale ai Construcțiilor, eliberate la interpelările avocatului Domete Marin, privind lipsa unui prejudiciu, precum și prin răspunsurile Agenției de Dezvoltare Regionale Nord. Mai mult, până în 2019 în cauză nu a existat victimă sau parte-vătămată sau parte civilă, însă după anexarea răspunsurilor privind lipsa prejudiciului, la insistența acuzatorului de stat, Agenția de Dezvoltare Regională Nord a depus cerere de recunoaștere în calitate de parte civilă, fără a oferi explicații privind existența sau inexistența și modalitatea de formare a prejudiciului, cu privire la utilizarea automobilului „Volkswagen Tiguan” cu n/î xxxxx și consumul de combustibil pentru anii de gestiune 2015 și 2016.

Totodată, precizează că modalitățile de stabilire a existenței sau inexistenței prejudiciului, sunt doar actele de evidență contabilă privind utilizarea automobilului „Volkswagen Tiguan” cu n/î xxxxx și consumul de combustibil pentru anii de gestiune 2015 și 2016, și anume: fișa personală a persoanei gestionare Bînzaru Valerian privind utilizarea automobilului „Volkswagen Tiguan” cu n/î xxxxx și consumul de combustibil pentru anii de gestiune 2015 și 2016; procesul-verbal a rezultatelor inventarierii anuale în privința lui Bînzaru Valerian pentru anii de gestiune 2015 și 2016; raporte financiare și contabile în acest sens, acte ce lipsesc

la materialele dosarului și nu au fost prezentate de Agenția de Dezvoltare Regională Nord.

La fel, mai invocă partea apărării că potrivit atului de învinuire, lui Bînzau Valerian îi este incriminat faptul că a săvârșit infracțiunea de abuz de serviciu, manifestată prin faptul că a utilizat în scop personal bunurile statului. Astfel, precizează că obiectul infracțiunii de abuz de serviciu îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și a celor juridice.

În acest sens, evidențiază că Bînzaru Valerian, activând în funcție publică, nu a periclitat sub nici o formă buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, a îndeplinit obligațiunile de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și a celor juridice, a realizat integral planurile de deplasări, or, probatoriul anexat la materialele dosarului, probează faptul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu de către Bînzaru Valerian, prin executarea deplasărilor în teritoriu, astfel fiind anexate înscrisuri privind lipsa prejudiciului.

Așadar, apărarea precizează că atât partea acuzării, precum și instanțele de fond, nu au indicat în ce constă prejudiciul considerabil adus intereselor statului prin fapta incriminată lui Bînzaru Valerian, or, în acțiunile incriminate inculpatului lipsește semnul obligatoriu al infracțiunii, și anume, cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Conchide partea apărării că acțiunile inculpatului Bînzaru Valerian nu întrunesc elementele calificative ale infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, iar instanțele de fond nu au reținut la baza hotărârii de condamnare, probe pertinente și concludente, care apreciate conform prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, să dovedească faptul că inculpatul intenționat, din interes material ori alte interese personale a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, deoarece potrivit probelor administrate de către acuzatorul de stat, acestea reprezintă doar presupuneri.

Referitor la afirmația instanțelor de fond „*nu în scopuri de serviciu, dar în prelucrarea terenurilor avute în folosință*”, partea apărării menționează că la materialele dosarului sunt anexate suficiente înscrisuri care demonstrează că Bînzaru Valerian, în perioada incriminată, nu deținea sub nici un drept, nici un teren agricol în circumscripția r-nului Călărași.

8. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Examinând argumentele recursurilor prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal lărgit constată că acestea parțial și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

Potrivit sentinței, Bînzaru Valerian a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani. A fost încetat procesul contravențional în privința lui Bînzaru Valerian, intentat în baza art. 312 Cod contravențional, din motivul lipsei faptei.

Fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către partea acuzării și partea apărării, instanța de apel a dispus admiterea acestora, inclusiv din oficiu, a casat parțial sentința, în latura penală, pronunțând o nouă hotărâre, prin care Bînzaru Valerian, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, a fost liberat de pedeapsa aplicată, din motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în această parte. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Cu referire la temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit menționează că hotărârile pronunțate de către instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Analizând decizia contestată în raport cu temeiurile de casare invocate, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel a omis să se expună asupra argumentelor apărării, inclusiv asupra argumentului, că „*în cadrul examinării cauzei au fost administrate mai multe înscrisuri care demonstrează lipsa prejudiciului material cauzat, și anume prin răspunsurile oficiale ale Ministerului Dezvoltării Regionale ai Construcțiilor, eliberate la interpelările avocatului Domete Marin, privind lipsa unui prejudiciu, precum și prin răspunsurile Agenției de Dezvoltare Regionale Nord*”.

La acest segment, se reține că instanța de apel a apreciat ca fiind declarativă poziția inculpatului, limitându-se doar la expunerea că inculpatul nu a prezentat careva acte confirmative în acest sens, însă, fiind abilitată cu împuterniciri de a judeca fondul cauzei, instanța de apel urma să motiveze complet și obiectiv argumentele părții apărării cu privire la existența sau inexistența prejudiciului material cauzat, oferind un răspuns motivat asupra invocărilor apărării în calitate de apelant.

Astfel, instanța de recurs conchide că motivarea deciziei instanței de apel se rezumă la concluzii de ordin general privind respingerea ca neîntemeiate a argumentelor părții apărării, apreciindu-le critic, fără a expune o motivare clară și detaliată, prin prisma probatoriului administrat la materialele cauzei penale.

Cu toate acestea, instanța de apel a omis să dea apreciere legală declarațiilor reprezentantului părții civile ADR Nord, Iliev Ion, care a comunicat că „..... conform foilor de deplasare, consumul de combustibil nu se depășea. A fost casată cantitatea de combustibil, deoarece la acel moment nu erau suspiciuni contrar destinației. Așa cum foile de deplasare au fost completate conform cerințelor și agenția nu

dispunea de careva probe sau informație că au fost completate eronat. Deplasările lui Bînzaru Valerian nu au putut fi verificate de Agenție și nu cunoaște dacă de către Bînzaru Valerian, a fost îndeplinit planul ADR” și ale martorului acuzării Povar Iurie, care a declarat că „..... referitor la aprovizionarea cu motorină, Bînzaru Valerian a apelat la el cu rugămintea de a-i oferi o persoană ca șofer pentru ca în timpul liber să-i aprovizioneze automobilul de serviciu. Automobilul lui Bînzaru Valerian, era parca în aceeași curte. Nu cunoaște alte detalii referitor la aprovizionarea automobilului”.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel a reprodus în conținutul deciziei pasaje din depozițiile martorilor, însă nu a intrat în esența faptelor descrise de către aceștia, inclusiv în coraport cu învinuirea înaintată inculpatului Bînzaru Valerian în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, prin rechizitoriu, or, instanța de apel a fost sesizată pe segmentul de judecare dintre învinuirea înaintată de către partea acuzării, poziția primei instanțe de recunoaștere a vinovăției inculpatului și solicitarea apărării de achitare a inculpatului de la învinuirea înaintată.

Mai mult, instanța de apel deși a enumerat în conținutul deciziei o multitudine de probe, și fiind investită cu judecarea apelului declarat și de către partea apărării, care a invocat o serie de neclarități ce urmau a fi elucidate, totuși instanța de apel nu s-a complicat și a efectuat o apreciere de ordin general a probatoriului.

De altfel, din analiza textului deciziei supuse recursului, se atestă că, instanța de apel a trecut în revistă probatoriul administrat în dosar fără a oferi aprecierea acestora așa cum o cer prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, reținând aceleași probe care au fost cercetate în prima instanță, instanța de apel nu a apreciat corespunzător admisibilitatea acestora, în acest sens argumentul părții apărării potrivit căruia: *„.....modalitățile de stabilire a existenței sau inexistenței prejudiciului, sunt doar actele de evidență contabilă privind utilizarea automobilului „Volkswagen Tiguan” cu n/î xxxxx și consumul de combustibil pentru anii de gestiune 2015 și 2016, și anume: fișa personală a persoanei gestionare Bînzaru Valerian privind utilizarea automobilului „Volkswagen Tiguan” cu n/î xxxxx și consumul de combustibil pentru anii de gestiune 2015 și 2016; procesul-verbal a rezultatelor inventarierii anuale în privința lui Bînzaru Valerian pentru anii de gestiune 2015 și 2016; rapoarte financiare și contabile în acest sens, acte ce lipsesc la materialele dosarului și nu au fost prezentate de Agenția de Dezvoltare Regională Nord”,* nu și-a găsit răspuns în decizia instanței de apel, or, sub acest aspect Colegiul penal lărgit atestă că instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

La acest aspect, instanța de apel nu a oferit un răspuns nici motivului invocat în apelul părții apărării cu privire la faptul că în „*perioada incriminată, inculpatul Bînzaru Valerian nu deținea sub nici un drept, un careva teren agricol în circumscripția r-nului Călărași*”.

Contrar celor evidențiate, instanța de apel printr-o singură frază s-a mulțumit să constate că în ședința de judecată s-a stabilit incontestabil faptul extragerii motorinei, care era utilizată nu în scopuri de serviciu, dar în prelucrarea terenurilor arabile avute în folosință și nu în proprietate, fapt confirmat prin informația Agenției Servicii Publice, Serviciul cadastral teritorial Călărași nr. 2501/20/1494 din 05 februarie 2020.

Colegiul penal lărgit, reținând prevederile art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) – (4) Cod de procedură penală, remarcă că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestor și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Așadar, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele evidențiate mai sus ale părții apărării, iar neexpunerea asupra lor reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești. Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Totodată, analizând argumentele care au servit temei pentru pronunțarea soluției de încetare a procesului penal în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, în privința

lui Bînzaru Valerian de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit conchide că hotărârea judecătorească contestată cu recurs ordinar nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar soluția este una contradictorie.

În susținerea acestei concluzii instanța de recurs reține, că potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Drept circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală în privința lui Bînzaru Valerian, de către instanța de apel au fost invocate prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal cu privire la intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Pornind de la prevederile art. 285 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, se va reține, că încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia. Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)-9) din prezentul cod.

În acest context instanța de recurs ține să accentueze, că potrivit prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Din alineatul (5) al aceleiași norme rezultă, că în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Totodată, potrivit prevederilor art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală.

Colegiul penal lărgit remarcă faptul, că expirarea termenului de prescripție constituie un temei de liberare de răspundere penală, dar este un temei de nereabilitare.

Astfel, potrivit prevederilor art. 285 alin. (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia ori a reprezentantului legal, inclusiv în cazul cererii de reabilitare a persoanei decedate. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Având în vedere prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal lărgit constată că soluția instanței de apel cu privire la liberarea de pedeapsă penală a

inculpatului Bînzaru Valerian, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală și totodată încetarea procesului penal, este greșită și nu poate fi menținută, în contextul în care aceasta contravine prevederilor legale enunțate mai sus, deoarece instanța de apel dispunând liberarea de pedeapsă penală în privința inculpatului Bînzaru Valerian, urma să adopte soluția cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia, din motivul expirării termenului de prescripție.

Instanța de recurs atestă că instanța de apel în motivarea deciziei adoptate a prezentat motive care i-au fundamentat convingerea în privința vinovăției inculpatului Bînzaru Valerian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal.

Însă sub acest aspect, Colegiul penal lărgit evidențiază, că în cazul în care instanța de apel a ajuns cu certitudine la concluzia cu privire la vinovăția inculpatului, atunci aceasta urma să țină cont, să interpreteze și să clarifice prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) și alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu *liberarea de răspundere penală* în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu *liberarea de pedeapsă* în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al *expirării termenului de prescripție*. La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Totodată, ținând cont de faptul că procedura de examinare în apel a cauzei penale în privința lui Bînzaru Valerian a fost declanșată, inclusiv la cererea de apel a părții acuzării, Colegiul penal lărgit dispune și admiterea recursului ordinar al părții acuzării pentru a acorda instanței de apel, posibilitatea examinării multiaspectuală a cauzei penale, întru respectarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

Față de considerentele mai sus arătate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că la judecarea cauzei instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temeii de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în

acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către inculpatul Bînzaru Valerian împreună cu avocații Avornic Gheorghe și Domete Marin în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2022, în cauza penală în privința lui **Bînzaru Valerian xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **10 februarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor